

контролюючих органів у повному обсязі всі документи, що належать або пов'язані з предметом перевірки. Такий обов'язок виникає у платника податків після початку перевірки. Тобто, під час саме камеральної перевірки посадові особи контролюючого органу не мають права вимагати будь-які документи, окрім тих які надаються платником при поданні податкових декларацій щодо розрахованих сум податкових зобов'язань за майновими податками та додатками до них. Проте, під час камеральної перевірки можуть бути виявлені помилки в податковій декларації (розрахунку) чи протиріччя з інформацією, що міститься в контролюючих органах. Саме тому, вбачається необхідним внесення змін та доповнень до п.1. ст. 76 ПК України щодо розширення повноважень посадових осіб контролюючих органів під час камеральної за рахунок уточнення їх права, що в разі виявлення фактів, які свідчать про порушення платником податків чинного законодавства, посадова особа контролюючого органу готує звернення до платника щодо надання пояснення та документального їх підтвердження. При цьому, витребування інформації не пов'язаної з поданою податковою звітністю заборонено.

ПРАВОМОЧНІСТЬ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Кравченко Тетяна Сергіївна
аспірантка юридичного факультету Донецького національного університету
імені Василя Стуса

В сучасних умовах глобалізації економічних процесів одним з основних чинників стабільного та успішного розвитку господарської діяльності є позитивна ділова репутация суб'єктів господарювання. Остання формує попит на послуги та продукцію господарюючого суб'єкта, кількість партнерів та контрагентів, а також впливає на фінансово-економічний стан підприємства. Разом з тим, не вирішеним залишається питання змісту використання ділової

репутації суб'єктів господарювання, що опосередковується відповідним суб'єктивним правом. У законодавстві закріплено перелік порушень, які є неправомірним використанням ділової репутації суб'єктів господарювання, проте зміст використання ділової репутації суб'єктів господарювання не розкрито.

Дослідженням правомочностей, що складають зміст суб'єктивного права на ділову репутацію суб'єктів господарювання, взагалі та правомочності щодо використання зокрема, займалися такі вчені, як: А.Л. Анісимов, О. М. Ерделевський, І. Ф. Коваль, М. М. Малєіна, Н. М. Паригіна, Б. Падучак, Л. В. Федюк та інші. У цих роботах поняття правомочності суб'єктивного права на ділову репутацію суб'єктів господарювання досліджено переважно з цивільно-правових позицій без урахування особливостей господарсько-економічного обороту. Більш того, наявні у науковій літературі розуміння поняття правомочності використання щодо ділової репутації суб'єктів господарювання суперечать немайновій природі ділової репутації.

Традиційно під діловою репутацією суб'єктів господарювання розуміють немайнове благо, що формується в результаті оцінки його діяльності з боку учасників відносин, в яких бере участь суб'єкт господарювання.

Кожен суб'єкт права наділяється певною сукупністю особистих прав, що визначають його правове становище, і в їх число входить суб'єктивне право на ділову репутацію. Останнє Н.Ю. Нікулічева визначає як забезпечену законом міру можливої поведінки, яка об'єднує правомочності на визначення ділової репутації та на її використання й відчуження, а також правомочність на захист.

І.Ф. Коваль, в свою чергу, право на ділову репутацію визначає як забезпечену законом можливість суб'єкта господарювання здійснювати на свій розсуд не заборонені законом дії, спрямовані на формування і використання ділової репутації, а також вимагати від інших осіб утримуватись від посягань на неї. О.М. Дьяченко - як можливість суб'єкта формувати, володіти, використовувати і розпоряджатися належною йому діловою репутацією на свій розсуд і в своїх інтересах шляхом вчинення системи юридичних та фактичних

дій, а також вимагати від усіх третіх осіб утримуватися від порушень його права на ділову репутацію.

Дані визначення розкривають фактично правомочності суб'єктивного права на ділову репутацію. Таким чином, правомочностями суб'єктивного права на ділову репутацію є правомочності на формування, володіння і використання ділової репутації, а також правомочність вимоги, адресована необмеженому колу осіб утримуватися від дій, що порушують його право на даний нематеріальний об'єкт. Говорячи про правомочності суб'єктивного права на ділову репутацію М.Н. Малєїна відзначає, що їх структура схожа зі структурою права власності: їх власники можуть володіти і користуватися цими правами, але розпорядження ними у формі відчуження неможливе.

Правомочність щодо використання ділової репутації Л.В. Федюк, визначає як можливість вилучення з неї корисних властивостей в цілях зміцнення свого положення в діловому обороті, на ринку товарів, робіт і послуг.

Схожим є визначення О.І. Гуменюка, який під правомочністю використання розуміє можливість використовувати позитивні ознаки репутації з метою укріплення становища в тій сфері, в якій працює даний учасник.

Ці визначення не в повній мірі відповідають правовій природі ділової репутації, яка є нематеріальною. Тому не зовсім коректним у даному випадку є використання словосполучення «вилучення з неї (ділової репутації) корисних властивостей», адже ділова репутація будучи нематеріальною сама по собі не має корисних властивостей (розмір, вага, смак тощо). Від так, використання ділової репутації відбувається шляхом не безпосереднього впливу на неї, як наприклад це відбувається при їзді на автомобілі, а опосередковано, шляхом вчинення різноманітних дій господарюючим суб'єктом, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності (зокрема, виробництво продукції, укладення договорів і т.д.).

Суб'єкт підприємництва використовує приналежну йому ділову репутацію в цілях отримання прибутку, але для інших юридичних осіб і цілі

інші, тож використання ділової репутації буде полягати в можливостях отримання інших благ, для яких ці юридичні особи створені й провадять свою діяльність. Зокрема, використання ділової репутації сприяє тому, що з господарюючим суб'єктом більше співпрацюють, укладають правочини, вони мають більше клієнтів, прихильників, партнерів, споживачів тощо. Отже, фактично вся діяльність господарюючого суб'єкта опосередкована використанням його ділової репутації

Таким чином, правомочність щодо використання ділової репутації суб'єктів господарювання являє собою захищену законом можливість суб'єктів господарювання при здійсненні належних їм прав користуватися результатами оцінки своєї діяльності з боку учасників відносин, в яких він бере участь, з метою зміцнення свого положення в господарському обороті, задоволенні суспільних або особистих потреб, а також можливості отримання прибутку.

ОСНОВНІ ЧИННИКИ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПРИПИНЕННЯ

*Кравчук Степан Йосипович,
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права
Хмельницького національного університету*

У сучасних умовах національна безпека України істотно залежать від рівня злочинності в економічній сфері. Одержання представниками тіньових економічних структур кримінальної ренти свідчить, про наявність необхідних і достатніх умов для відтворення їхньої діяльності на певній території, чи окремому підприємстві (тобто про достатність коштів для залучення до протиправної діяльності нових службових осіб, в т.ч. надання їм хабарів,